

**ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Β' ΑΘΗΝΑΣ**

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ
ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ**

**Πετρίδου Βαρβάρα Υπ. Π.Ε.
Και**

Ξενίας Παντελής Υπ. Α.Υ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

- Θέματα που αποφασίζονται με συνεργασία εκπαιδευτικών-μαθητών
- Θέματα που άπτονται των ενδιαφερόντων των μαθητών
- Θέματα επίκαιρα που ενδιαφέρουν και την τοπική κοινωνία

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

- Διεπιστημονική-διαθεματική προσέγγιση

- Ενεργή συμμετοχή των μαθητών-
ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσης

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Ποικιλία διδακτικών τεχνικών-στρατηγικών

- Μελέτη πεδίου
- Περιβαλλοντικό μονοπάτι
- Συζήτηση σε ομάδες και στην τάξη
- Επισκόπηση απόψεων
- Μελέτη χαρακτηριστικής περίπτωσης
- Χαρτογράφηση εννοιών

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

- Καταιγισμός ιδεών
- Παιχνίδια
- Θεατρικά δρώμενα
- Πειράματα
- κατασκευή μακετών
- οργάνωση εκδηλώσεων

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

- Σύνδεση σχολείου με την κοινωνία, μέσω συνεργασιών και δραστηριοτήτων εκτός τάξης
- Ισόρροποι στόχοι :

Α. γνωστικοί στόχοι

1. να κατανοήσουν οι μαθητές την επίδραση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στο περιβάλλον
2. να μάθουν για τα περιβαλλοντικά προβλήματα
3. να γνωρίσουν τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών της πόλης
4. να έρθουν σε επαφή με ποικιλία πληροφοριών

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

A. γνωστικοί στόχοι

5. να ανακαλύψουν
6. να προβληματιστούν με τις συνέπειες της καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος στη ζωή και στο μέλλον τους
7. να χρησιμοποιήσουν
8. να αναφέρουν, να καταγράψουν, να ταξινομήσουν και να περιγράψουν τα αίτια των περιβαλλοντικών καταστροφών
9. να εξασκηθούν στην εκτέλεση εργασίας με βάση γραπτές οδηγίες
10. να εξετάσουν, να εντοπίσουν τους κινδύνους
11. να εξοικειωθούν με την επιστημονική μεθοδολογία και τη χρήση των νέων τεχνολογιών

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

B. συναισθηματικοί στόχοι

1. να ευαισθητοποιηθούν σε περιβαλλοντικά θέματα
2. να σέβονται τις απόψεις των άλλων
3. να εκτιμήσουν, να αγαπήσουν, να φροντίσουν, να απολαύσουν το φυσικό περιβάλλον
4. να αποδεχθούν την αλληλεξάρτηση των ατόμων, των ομάδων, των κοινωνιών
5. να αναπτύξουν πνεύμα συνεργασίας και υπευθυνότητας

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

B. συναισθηματικοί στόχοι

6. να νοιώσουν ικανοποίηση και σιγουριά
7. να νοιώσουν την προσωπική τους ευθύνη
8. να ενισχύσουν την αυτοεκτίμησή τους
9. να αισθανθούν τη χαρά της δημιουργίας

10. να συνειδητοποιήσουν ότι όλοι αποτελούμε μέρος ενός συνόλου και ότι ο καθένας μας μπορεί να βοηθήσει στην επίλυση του προβλήματος

11. να ανανεωθεί το ενδιαφέρον των μαθητών

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

- *Γ. ψυχοκινητικοί στόχοι*

να συνεργαστούν στο πλαίσιο μιας ομάδας

να ασκηθούν στην επίλυση προβλημάτων

να ασκηθούν στην παρατήρηση

να αναπτύξουν πρωτοβουλίες και
υπεύθυνες στάσεις

να ενθαρρύνουν το κοινωνικό περιβάλλον
τους να υιοθετήσει σωστές συνήθειες

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

- *Γ. ψυχοκινητικοί στόχοι*

να συνειδητοποιήσουν τα οφέλη που προκύπτουν σε βάθος χρόνου

να εξασκηθούν στη συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και διασταύρωση πληροφοριών

να ασκηθούν στην κριτική σκέψη

να ανακαλύψουν τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντά τους

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση ή Εκπαίδευση για την Αειφορία

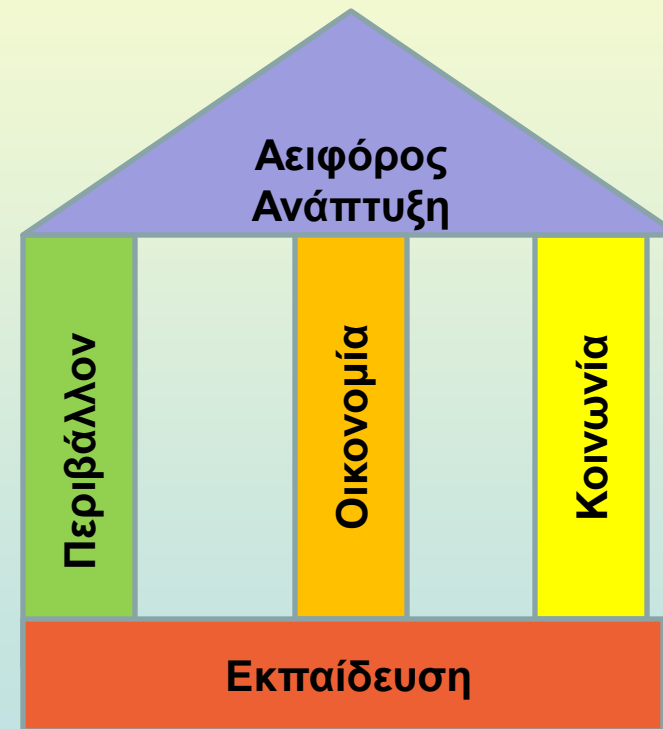

Σκοπός της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Διαμόρφωση σωστής στάσης απέναντι στο περιβάλλον και ενεργοποίηση των μαθητών.

Βασικοί στόχοι της **Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης**, είναι να ευαισθητοποιηθούν οι μαθητές και να καλλιεργήσουν την κριτική τους σκέψη σχετικά με τις

- *περιβαλλοντικές,*
- *κοινωνικές και*
- *οικονομικές* παραμέτρους των σύγχρονων ζητημάτων

Αίτια της κρίσης

Στο βασικό κορμό της Π.Ε ενσωματώθηκε πολύ σύντομα και η αναζήτηση των αιτίων της δημιουργημένης κρίσης.

υπερπληθυσμός

υπερκαταναλωτισμός

έλλειψη σωστής
ενημέρωσης και
παιδείας

η λαθεμένη βάση της
οικονομίας

ΦΑΣΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σύσταση ομάδας–Προβληματισμός
καταιγισμός ιδεών

Επιλογή θέματος – χωρισμός σε
υποθέματα, σύνδεση με τα μαθήματα του
αναλυτικού προγράμματος.

Σχεδιασμός δραστηριοτήτων, συλλογή
στοιχείων, πρώτη επεξεργασία

ΦΑΣΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σύνθεση

Οργάνωση -επεξεργασία των πληροφοριών, των μετρήσεων και άλλων στοιχείων

Καταγραφή ενεργειών, δραστηριοτήτων και εμπειριών

Επισήμανση των αρνητικών συνεπειών της παρέμβασης του ανθρώπου

ΦΑΣΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Παρουσίαση και Αξιολόγηση

Κοινοποίηση των αποτελεσμάτων /
πορισμάτων της εργασίας

Δράση

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π.Ε

Μέθοδος Project

Σύμφωνα με τον Frey, είναι μια ανοιχτή διδασκαλία μάθησης, που τα όρια και οι δυνατότητές της δεν είναι αυστηρά καθορισμένα, εξελίσσεται δε, ανάλογα με την κατάσταση και τα ενδιαφέροντα των συμμετεχόντων.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π.Ε

Μέθοδος Project

Σχεδιασμός	1. Επιλογή θέματος
του	2. Καθορισμός των στόχων του προγράμματος
προγράμματος	3. Οργάνωση των μαθητών σε ομάδες και επιμερισμός των εργασιών
	4. Κατάστρωση χρονοδιαγράμματος
Εφαρμογή του	5. Εκτέλεση δραστηριοτήτων με αλληλοενημέρωση των ομάδων και διαμορφωτική αξιολόγηση
Project	6. Σύνθεση των επιμέρους εργασιών
	7. Δημοσιοποίηση, γνωστοποίηση του προγράμματος
Αξιολόγηση	8. Τελική αξιολόγηση του προγράμματος

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π.Ε

Μέθοδος Επίλυσης Προβλήματος (Problem solving)

Στάδια

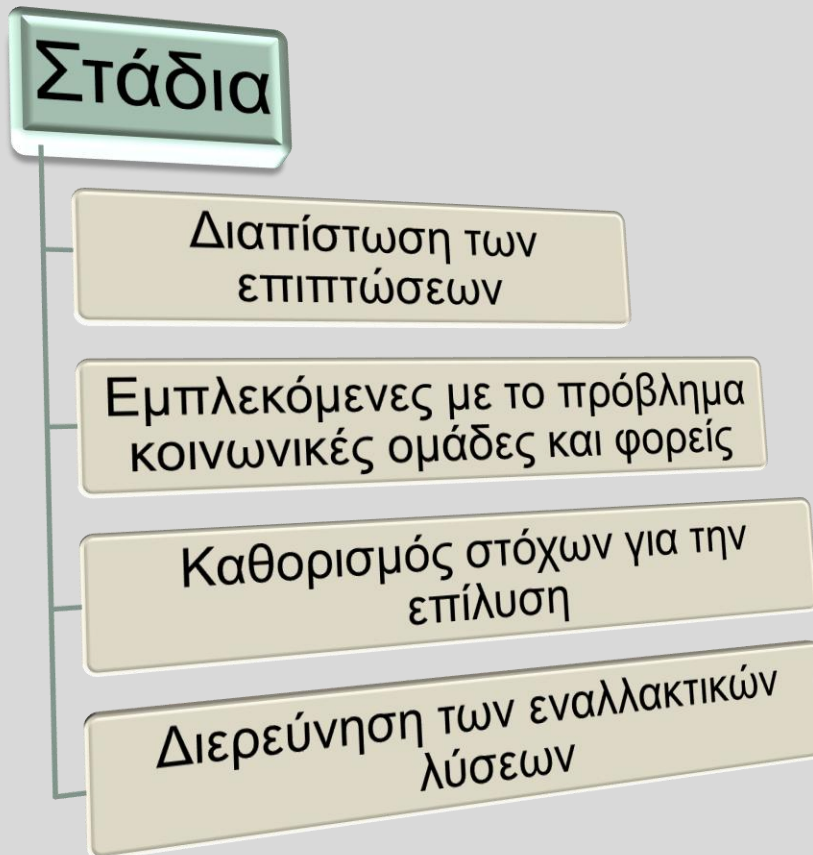
Διανομή
πληροφοριακού υλικού

Συγκέντρωση επιπλέον
στοιχείων για το πρόβλημα

Εντοπισμός των αιτίων που
δημιούργησαν το πρόβλημα

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π.Ε

Μέθοδος Επίλυσης Προβλήματος (Problem solving)

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π.Ε

Μέθοδος Επίλυσης Προβλήματος (Problem solving)

Στάδια

Επιλογή των κατάλληλων λύσεων στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης

Σχέδιο δράσεων για την προώθηση λύσεων

Υλοποίηση των δράσεων

Αξιολόγηση και επανατροφοδότηση της διαδικασίας

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π.Ε

Συστημική Προσέγγιση

Είναι ένα Διδακτικό Μοντέλο που θεμελιώνεται στη Συστημική του Παρατηρητή και οικοδομεί τη βιωσιμότητα ως «από κοινού μέριμνα για τη ζωή».

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π.Ε

Συστημική Προσέγγιση

Η έννοια του συστήματος μας βοηθάει να τοποθετήσουμε τον εαυτό μας σε θέση παρατήρησης και ταυτόχρονα ενεργού συμμετοχής και σχεδιασμού δράσεων

Συνεχής αλληλεπίδραση

πολύπλοκο δίκτυο σχέσεων

αρχή της απροσδιοριστίας

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ Π.Ε

Συστημική Προσέγγιση

Στάδια

Σκέφτομαι μια
όψη της ζωής

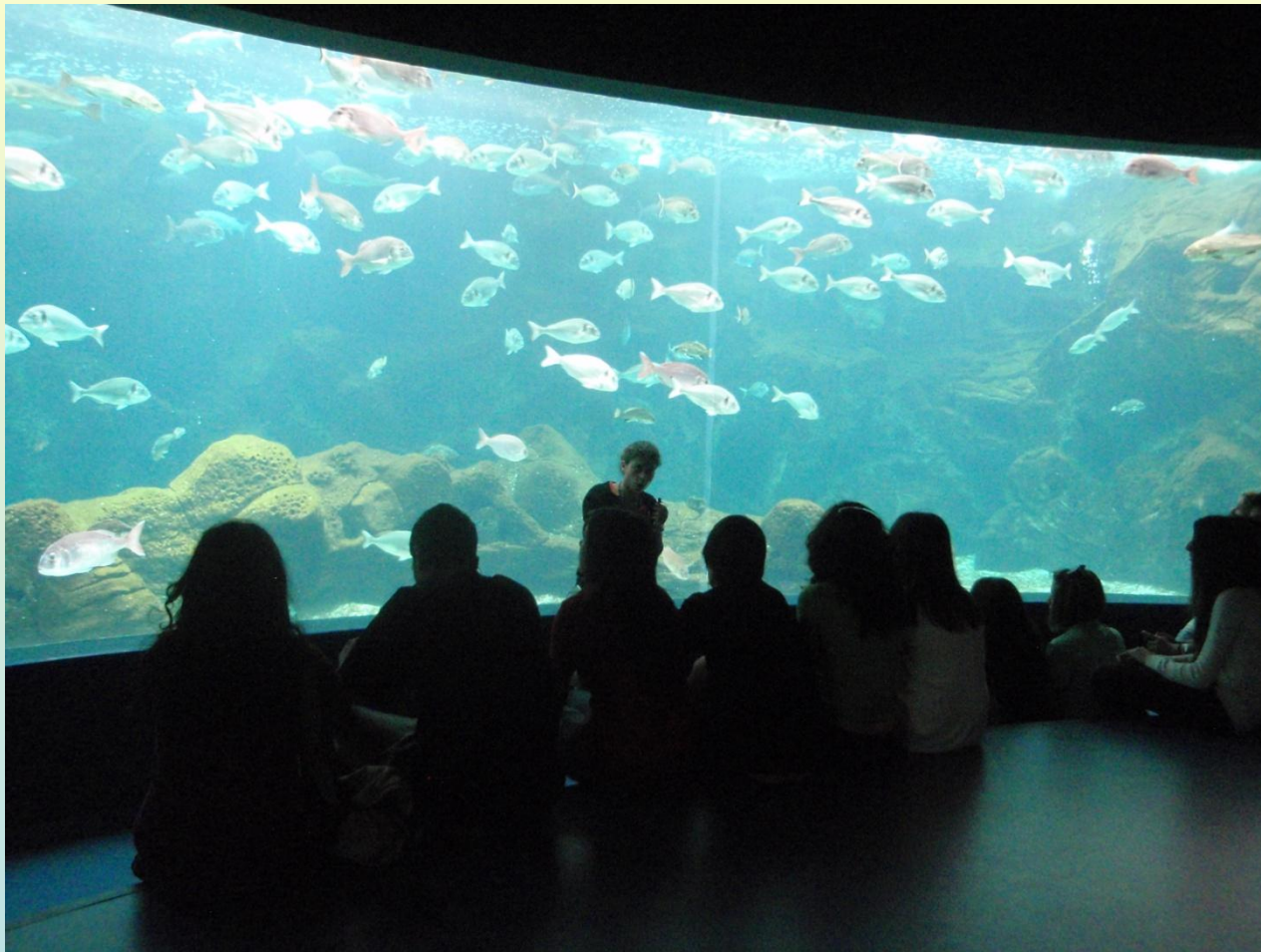
Μοιράζομαι σκέψεις
και συναισθήματα

Συνομιλούμε και
αποτυπώνουμε σε
τεχνήματα

Παρουσιάζουμε τα
τεχνήματά μας στην
ολομέλεια

Επαναλαμβάνουμε
δημιουργικά το μοτίβο

Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Π.Ε. & Α.Υ.

Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Π.Ε. & Α.Υ.

Οι εκπαιδευτικοί που επιθυμούν να αναλάβουν την υλοποίηση προγράμματος συγκροτούν εθελοντική ομάδα η οποία μπορεί να αποτελείται :

Από κανονικό σχολικό τμήμα

Από ομάδα μαθητών/τριών διαφορετικών τμημάτων ή τάξεων

Από μαθητές του σχολείου σε συνεργασία με μαθητές άλλου σχολείου

Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Π.Ε. & Α.Υ.

Συγκρότηση ομάδας

Ο εκπαιδευτικός επιλέγει σε συνεργασία με τους μαθητές/τριες το θέμα του προγράμματος

Ακολουθεί ο σχεδιασμός του προγράμματος και συμπληρώνεται το «Σχέδιο υποβολής προγράμματος σχολικών δραστηριοτήτων»

Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Π.Ε. & Α.Υ.

Τα συμπληρωμένα σχέδια θα εγκριθούν από το Διευθυντή και το Σύλλογο Διδασκόντων της σχολικής μονάδας

Υποβάλλονται στους υπευθύνους των οικείων Διευθύνσεων Εκπαίδευσης

Η διάρκεια ενός προγράμματος Σχολικών Δραστηριοτήτων, πρέπει να είναι τουλάχιστον 5 μήνες

Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Π.Ε. & Α.Υ.

Για τα προγράμματα διατίθεται εβδομαδιαίως ένα δώρο, το οποίο ορίζεται και αναγράφεται στο πρακτικό του Συλλόγου Καθηγητών του σχολείου

Το πρακτικό αυτό είναι συνοδευτικό του Σχεδίου Υποβολής Προγράμματος

Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Π.Ε. & Α.Υ.

Κάθε **εκπαιδευτικός** μπορεί να αναλαμβάνει ένα **(1)** πρόγραμμα και να **συμμετέχει** μέχρι και σε δύο **(2)**

Κάθε **μαθητής** μπορεί να συμμετέχει μέχρι και σε δύο **(2)** **προγράμματα**.

Το ανώτατο όριο συμπλήρωσης ωραρίου ορίζεται σε δύο **(2)** ώρες

Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Π.Ε. & Α.Υ.

Κάθε πρόγραμμα μπορεί και είναι επιθυμητό να υποστηρίζεται από ομάδα (1-4) εκπαιδευτικών, στους οποίους θα χορηγείται βεβαίωση συμμετοχής κατά την ολοκλήρωσή του

Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Π.Ε. & Α.Υ.

Προθεσμία υποβολής Σχεδίων Προγραμμάτων Παρασκευή 30 Νοεμβρίου 2012

- Τονίζουμε τη συμπληρωματικότητα του **eTwinning** με τα προγράμματα Α.Υ. και Π.Ε.
- Το **eTwinning** είναι δράση, εντάσσεται στο Πρόγραμμα για τη Δια Βίου Μάθηση και αφορά ηλεκτρονικές αδελφοποιήσεις σχολείων
<http://www.etwinning.gr>

Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Π.Ε. & Α.Υ.

Θεματικό έτος 2012-13

**Ανθρωπογενές περιβάλλον και αειφόρος
διαχείριση**

Η διευρυμένη έννοια του περιβάλλοντος, ως φυσικής δεξαμενής αλλά και πεδίου κάθε ανθρώπινης δραστηριότητας

οι ολιστικές αντιλήψεις για την Υγεία

ο Πολιτισμός

Λειτουργούν ως αλληλένδετα πεδία μελέτης και δράσεων

Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Π.Ε. & Α.Υ.

Ενδεικτικές ιστοσελίδες για θέματα
βασικών αρχών και περιεχομένου της
εκπαίδευσης για την αειφόρο ανάπτυξη

- Η Διακήρυξη της Χιλιετίας :
<http://www.unric.org/el/human-rights-greek>
- Ιστοσελίδα της UNESCO για την εκπαίδευση και
την Αειφόρο ανάπτυξη : www.unesco.org/

Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων Π.Ε. & Α.Υ.

- Επισημαίνουμε ότι :

ο εθελοντισμός

τα δικαιώματα του
παιδιού

ειδικοί στόχοι στις
Σ.Δ.

η καταπολέμηση της
ενδοσχολικής βίας

- Θεματικά Δίκτυα

Ευχαριστούμε για τη συνεργασία

- Θα είμαστε κοντά σας για οτιδήποτε χρειαστείτε!
- Και μην ξεχνάτε την ενημέρωσή σας από την ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Β' Αθήνας <http://dide-v-ath.att.sch.gr>
- Καθώς και το θεσμικό πλαίσιο, που είναι στο παράρτημα 1 της εγκυκλίου για την υλοποίηση προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων